

Herold

Redakcia a vydavateľstvo :
Budapešť, Zsibárus-utca 7. szám.

Na pol roka 1 zl.
Vychádzajú každú nedeľu.

Predplatná cena
na celý rok 2 zlaté.

Appony: Vol si teraz Bánffy

lebo križ, alebo šachterský nôž.

Všeličo vo veršoch.

Sadzač ma už strašne súri
Bych mu dal rukopisu:
A ja by som radšej videl
Pred sebou hodnú misu.

Lež čo robiť, musí to byť,
Chtiac nechtiac musíš spievať;
Za desnými klapanejami
Po svete sem tam behať.

Nuž veď dobre, klapancie,
By človek len posbieral
A slabiky so slovami
By už nejak vymeral.

Ale aj z tej politiky
Musíme niečo podať,
A že čo sa vtento týžden
Stalo, aj to napísať.

To mi uveríte všetci
Že v krajine sa zbojníci.
A to mnohí úradníci
Nado námi panujúci.

Škandál o tých vycinálnych
Železniciach je veľký;
Velmo sa pri tom spomína
Aj vyslanec Kubínyi.

Pred nedávnom bol on slúžnym
Tam v stolici gemerskej
Pre zásluhy liberálne
Je už v rade krajinskej.

A ačpráve málo reční
Tým viacej vykrikuje:
Dáva pána, povadí sa,
A potom duelluje.

Dostal aj on vicinálku,
Má — vraj — hodne osohu;
Nuž ku násylnickým voľbám
Jeho pustia do behu.

A viete vy ľudia drahí
Čo z vicináljek bude!?
Pekne všetko zatušujú
A všetko sa zabudne.

Veď aj minister-predseda,
Slávny a známy Bánffy
Prednedávnom v Sedmohradsku
Staväl tiež vicinálky.

Nuž také veci nečisté
Oni nechcú presúšať;
Ale stojí v ích záujme
Toto všetko začušať.

Tak len aj na ďalej trpte
A plaťte drahí ľudia
Čo naši krajinský páni
Neverne prešafária.

Váš osud je už nie iný
Len trpeť všetko, platíť
Koňuvať cez celý život,
Druhým do hrdla robiť.

Práva vy ozaj nemáte
Cele, zhola žiadneho;
Ale za to vás vyzlečú
Z rúcha aj posledného.

Predajú vám aj chalupu
Keď neviete daň platíť,
No nedovolia vám ešte
Ani vyslancov volíť.

Veru je to nie po pravde
A nie je spravdlive,
Že vám odoberú právo
Bez hanby, nepoctive,

No teraz začína svať:
Utvorila sa strana,
Za ktorou musíme kráčať,
Lebo to je Iudová.

Pridržajme sa mi teda
Našej Iudovej strany!
Nech nás od nej ani hrozba,
Ani nič neodstráni!

Do videnia zas do týdňa,
S Bohom predplatitelia!
Nech žijú, čo za „Ludovú
Stranu“ sa vždy osvedšia!

1897.

Večerná pocta so sňahovými gulami.

1.

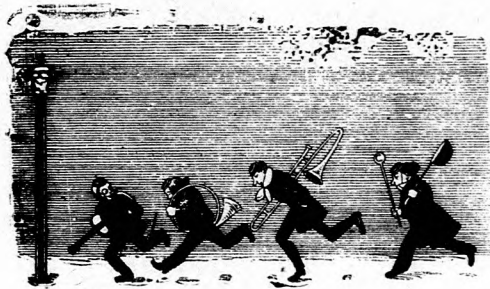
Pod oblokom hraje slávna banda
Domáci pán s hnevom ju počúva.

2.

Ze čo spravi, na tom on mudruje.
A z obloka pekne ich obleje.

3.

Beží banda naplnená zlostou;

4.

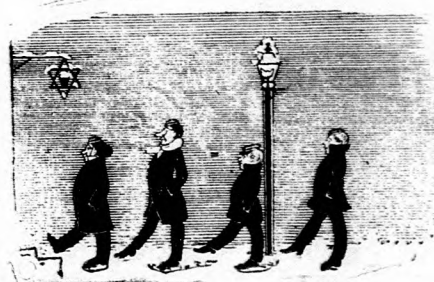
Akých náš pán teraz dostal hostou!

5.

Zvoní zvonec, oblok sa otvorí
A už letí celá kopa guli.

6.

Zadosťučinenie tak si vzala banda
Tak s tým, kto musiku nerád vypočúva.

O v a d.

Tieto časy môžeme smelo pomenovať vicinál-
nými; zaslúžia to.

V Prusku vo vyšnej snemovni ten návrh urobili,
aby roľníci, ktorí zo dňa na den chudobnejú, aj
štátnou podporou boli chránení od úzerníctva a špe-
kulácie židovskej. A u nás v Uhorsku sa, pod ochranou
vlády patentované bandy môžu utvoriť k tomu

cieľu, aby ľudu aj špiky mohli vycievať. — Ale o
tom sa čuší, bo sa niektorí páni boja, že ich budú
držať za prívržencov ľudovej strany, ktorá bičom
chee ísť na takéto lúpežnicke bandy, ktoré s pan-
skými rukami v rukavičkách okrádajú krajinu a
chudobný ľud.

My sa na také vicinálky, aké sa u nás, všeo-
becne hneváme, no jednu vicinálku by sme veľmi
vdačne odhlasovali, totižto z Judapešti po červené
more, po ktorej by sme každého žida mohli vyex-

pedovať, — a síce tak vyberú čas, aby ich práve v prostriedku červeného mora zaliato. — A na túto vicinálku by sme ešte aj zlopovestnému Juliusovi Miklósovi dali koncessiu.

Nemôžeme s istotou tvrdiť, ale dost z hodnoverného prameňa sme počuli, že zlopovestný plebán Skalečka, ktorého fotografiu sme v minulom čísle verne podali, — keď — vraj — sa videl namaľovaného a nakráťce opísaného, že sa od jedu skutocne rozpučil. Vďaka ale rýchlej lekárskej pomoci ostal pri živote, a teraz začne — vraj — opravdovú kríziacku vojnu oproti „Herkó Pátrovi“. Vederemo, ktorý sa vysekírujeme prv, či Sečka nás, či my Skalečku. — Budeme hľadať nové chýry podávať o tomto pánovi z času na čas.

Fráter Veredikus,

alebožto pravdomluvný fráter.

Civilno-politické nové reformy sa také, ako ľudovec: Nepodakujeme sa zaň.

Ead je taký, ako bursa: mnohí padnú na ňom.

Vláda je taká, ako chorý na tífus: jednou nohou je už v hrobe.

Strana mimostrán bola taká, ako letní dážď: mnoho dobrého od neho čakáme.

Pozemková kniha je taká, ako dôverný človek: porozpráva všetko každému.

Mnohí novinkári sa takí ako krajčie: nie sa v stave byť bez nožnic.

Sadzac je taký, ako veriteľ: rukopis pýta.

Dnesní vek je taký, ako zahrada: mnoho by sme mohli v ňom plet.

Neodvislá strana je taká, ako židovský sklep-ník: keď sbankrotuje, vtedy najväčšmi bohatne.

Plat učiteľov je taký, ako nové víno: vriie a je mätny.

Bánffyho vláda je taká, ako opitý človek: knise sa.

Velkomestský pôst je takí, ako komedianti: smiešnymi sa stanú.

Terajšia zima je taká, ako kajúci hriešnik: chce chybu svoju napraviť.

Novinkári liberálnych novín sa takí, ako panoramisti: ani sami neveria, čo blúznia do sveta.

Každý testinej jazyk je taký, ako list smreku: je ihličnatý.

Mnohé deti sa také, ako herbatea: len niekedy sa dobré.

Mnohé ženy sa také, ako doktor: o druhých sa starajú.

Jar je taká, ako milý človek: ťažko čakáme jej príchod.

Terajšie víno je také, ako dlhá kázeň: zuby bolenia dostane od neho človek.

Najviac testín je takých, ako Hepp Icig: ne-žiadame si z jeho žiadostí.

Civilné manželstvo je také, ako starý hriešnik: darmo ho bránia obranci, predsi ho verejná mienka odsúdi.

Otvorová politika je taká, ako kolomast: pre-dáva sa.

Zásady dnešních liberálcov sa také, ako švajciarské kravy: tarkavé.

Politika dnešnej vlády je taká, ako lavína: ešte nevie, kde sa zastaví.

Dobrá fajčiar je taký, ako fabričný komín: ustavične kúri.

Vlastenectvo slovákov je také, ako zrkad'lo: čisté.

Bánffy je taký, ako ces o: mäsa ho.

Kňazi sa takí ako dobrí matematici: mnoho sdávajú.

Novinkári sa takí, ako zväčšujúce sklo: všetko vo veľkom predstavujú.

Tento život je taký, ako reťazový most: ale prečo, to neviem.

Vicinálna a universálna korupcia.

alebo: aké mravy majú ti, čo našu krajinu spravujú.

Julius Miklóš: Páni, páni tu morálka!
— Neperoruj ľavá stránka!

Desať prikázaní krémárskych.

I.

Ja som pán krémár tvoj, nebudeš inde chodiť, len ko mne samému.

II.

Nevezmes žiaden nápoj na vieru, len za peniaze.

III.

Spomni si doma, abys' s prázdnyimi vreckami ko mne nechodil, lebo ti nebudem vďačne nalievat.

IV.

Či jednoho každého, menovite ale hostinského a hostinskú; s nimi sa nevaď, bitku nezačínaj, lebo zle pochodiš, keď nebudeš pokojne sedieť.

V.

Nezabiješ sklenice, a poháry netle.

VI.

Nepožádaš väčší liter odomňa, len aký mne vrehnosť dala.

VII.

Nepokradneš z hos inca nič, lebo mne nikto darmo nič neprinese.

VIII.

Nepremluviš proti krémárovi, že do vína vody leje. —

IX.

Nepožádaš, aby ta druhý napájal; založ kozuch, nohavice, čižmy aj črievice; pi čo môžeš najviacej.

X.

Spievaj, tanej, druhých rozveseluj, tak budeš mať u mňa miesto.

Ján Ježko.

Dobrá žiadosť.

Sused hovorí susedovi, ej keby nás v tom pekle bolo na husto, žeby pomedzi nás nemohol ten plameň tak šibať!

Diviák v zemiakoch.

Z istej obei muzikanti boli hrať v susednej, idúc domov basista (barborás) ostal v poli v krumpliach (zemiakoch) pre istú príčinu, pri čom si zabudol basu (barboru) tam, polný hájnik pozerajúc tadiaľ zazrel basu, hájnik ale utekal do dediny s oznamom, že je diviák v krumpliach. Tu zdediny všetei streli s flintami doleteli, že ho zabijú. Ushovorili sa, že všetei naraz strelia, čo aj vykonali a durk! do basy. Basa s mrmľala, streli keď videli, že to nič neuteká a mrmle; utekali domov od strachu. Keď višiel majiteľ zemiakov kopat vzal si basu domov, a hráva dosiaľ na nej.

Š. Volf knázolúcky.

Viacej svetla.

Mnohokrát som už na tom rozmýšľal,
Či je ozaj príčina len v nás
Že konáme bez všetkého slepo
Odkiaľ koľvek prijdúci rozkaz.

Neviem, že či sme už tak stvorení,
Že nás môžu tlačiť beztrešne.
A či struna natiahnutá tuho,
Predsa už raz dakedy tresne.

Neviem si to niako vysvetliť,
Keď si pozrem na náš zdravý ľud:
Či to možné, že by bol potratil,
On ku všetkému dobrému pud.

Či je možné, aby z nášho ľudu
Bol už k všetkým právam cit vymrel?
Či by už v našej vlastnej krajine
Nám nepravosť bola za údel.

Nie mi jasno, chceť bych viacej svetla!
Chceť bych vidieť do budúcnosti!
Či v takejto neblahej porobe
Vložíme aj do hrobu kosti!?

Či náš ľud bude ešte dlho spať?
A či sa zo spánku prebudí?
A tak potom všetkým nepravostiam
Už raz predsa koniec urobí!?

Dajte mi vy odpoveď krajanía:
Ako dlho strojíte trpeť,
Ako dlho sa neprebudíte,
Za rok, dva, a či snáď aj za päť!?

Nedajte sa a držte sa práva,
A tak naša nádeja zkvitla
Nebudem si o pomeroch potom
Vyžadovať jasnoty a svetla.

Anekdoty.

Chluchonemi.

K lekárovi vbehne jeho slúžka hovoriac, aby išiel von, bo ho čakajú dvaja hluchonemi.

Lekár: Ako vieš že hluchonemi?
Slúžka: Nuž oni mi to sami povedali prosím ponížene.

1897

Diplomacia babská.

Pavol gazda: No ať aj šieste dievča bude tak vás obe aj so ženou zahluším....

Baba: No a buď meno Hospodinovo pochváleno, veru sa aj teraz tak stalo...

— Nemožno!

— No veru je to možné, a čo viac nie-len jedno, ale.....

— Dve však veru!

Pavol gazda smutne ide do izby, medzi tým sa dozvie, že len predsa jedno, zvolá:

— Chvála Bohu.

Priateľ prírody.

A.: Skutočne neviem si premyslieť, ako môžeš byť zaľúbený do tej majórovej dcéry; je hrbatá, kryvá, na jedno oko slepá....

B.: To nič nerobí kamarát, to je aspoň nesfalšovaná príroda.

Hrozba.

Otec: Čo počujem? že si si znovu škridlicovú tabuľku stratil?

Hneď, na skutku hu hľadaj, lebo ať ho nenajdeš, nuž ti hu na chrbte dolámem.

Dobry znak.

A: No nakoľko že už tvoja sestra pokročila v speve?

B: Oj, už jej ide znamenite, však si otec už vattu kladie do uší keď ona spieva.

Na trompf trompf.

Istá vzdelaná, veľmi pekná a veľmi milá pani až na podiv dlho zdržala svoju krásu a mladost. Kristian Ran známy učenee lipský pochlebujúc posmeškovať sa jej chcel, týmito slovami ju pozdravil:

„Milostivá pani vy sa podobáte husliam kremenským, čím byly staršie, tým byly lepšíe:

Pani odrazu odpovie:

„A vy ste tak, ako komisné súkno, čím je staršie, tým je grobovatejšie!“

Pán Kristian Ran si i ďalej dal s tou umnou ženskou pokoj.

V škole.

Učiteľ: Ktorá je dlhšia rieka: Amazon, a či Missisipi?

Žiak: Zaiste Missisipi.

Učiteľ: A prečo?

Žiak: No Missisipi je 9, a Amazon len 6 litier. —

Žartovná hádka v obraze.

Pohľadaj že skorej kde je Janko, učen susedovje!

(Pohľadajte ho.)

Listareň redakcie.

S. Volf knazolúcky v Novej-Bani. Vaša báseň: „Von s tigrami“ je nie k uverejneniu. Nie síce pre jej ostrý tón, ktorý sa ťahá cez celú báseň, ale preto, že slovosklad je nie slovenský. Od toho odhliadneme, že pravopis, orthographia je rozhodne zlá, bo to by sme ešte napravili. — Inácej myšlienky sú veľmi dobré vo Vašej básni a dost pekne allegoricky zostavené. Škoda, že sa málo zaoberáte so slovenskou spisbou; mali by ste viacej čítať slovenské časopisy a slovenské knihy. Nadobudli by ste si tým dobrý slovenský štýl. Odporúčame Vám, aby ste si vzali toľko času, koľko je potrebné k preštudovaniu jednej slovenskej mluvnici, grammatiky. Zadovžite si k. pr. „Pravopis“ Dra Samuela Cambela, ktorý dostanete u neho samého. (Buda-pešť, Izabella-uteza 61. szám.) Len trochu dobrej vôle a smelosti milovať svoju reč, a sa hu aj naučiť i „v písme“, a bude dobre. Sme presvedčení, že našu radu počuvnete. — Prosíme Vás, len pošlite prácičku; čo možno uverejníme. Snáď humoristické pojednanie v próse by ste mohli napísať. Anekdoty Vám uverejníme! Nuž len do práce! Slovenčina je ťažka, no zaiste tak krásna reč, že zaslúži kultivovanie. A potom Vám to nepôjde ťažko, bo ako vidíme schopnosti máte. S Bohom!

Ján Ježko Autonovác, Slavonia. Ako z čísla tohoto vidíte, Vašu zásielku sme uverejňili. Kde ste sobrali tých desať príkázaní? Veľmo dobré! Len sbierajte tomuto podobné veci a rozprávky, ktoré si ľud povráva, menovite také „na smiech“, takrečené humoristické. Odpíšte nám, koľko slovákov a kde bývajú v Slavonii! Nuž len sa pridržajte svojho!! Pán Boh snámi a zlé preč!!

Prosba.

Prosíme ctené čítajúce slovenské obecnstvo, aby nezťažovalo si niekedy niečo nám do redakcii zaslať, aby sme to v našom časopise mohli uverejniť. Veľmo sa hodia nám anekdoty, humoristické rozprávky, humoristické verse, menovite ktoré sa týkajú vyvoleného národa. Môžu byť karhané aj vidiecke liberálne časopisy, a iné tým podobné firmy. Prosíme teda nie len hmotnú, ale aj o mravnú podporu, aby náš časopis mohol byť čím zábavnejší a aby mohol tým lepšie všetkým slušným požiadavkám vyhovieť. — Pán Bôh s námi a zlé preč!

Redakcia

„Herko Pátra“.

Vyzvanie ku predplateniu.

Vysoko ctené obecnstvo čítajúce!

Že „Herko Pátra“ v slovenskej reči vydávame, chceme tým vyhovieť mnohým a častným žiadostiam, aby aj náš životaschopný slovenský ľud mal jeden zdravý kresťanského smeru týždňový humoristický časopis, v ktorom pri žarte a posmešovaní možno aj také veci podať, ktoré sa síce ani z polovice nie žartom, ale pri ktorých sa duch aj poučí no a pritom aj zabaví.

Už aj tieto časté žiadosti sa dobrým znakom.

V našom časopise humoristickom budeme podávať čím viac obrázkov, bo to je istá vec, že obrazmi sa veľmo dobre dá vplývať na ducha človeka už aj preto, že tieto dlhšie zostanú v pamäti „Herko Páter“ v maďarskom vydaní pod krátkym časom si takú popularitu zadovážil, že pevne veríme, že náš **slovenský** bude tiež čo skoro u ľudu slovenského a v širokom obecnstve slovenkom obľúbený.

To nám ani horovit nepotrebné, že vedení čisto kresťanskými zásadami sa postavíme na stanovisko ľudovej strany.

Následkom vyzvania v kalendáre slovenskom „Herko Pátra“ sme už aj teraz v tom položení že predplatná cena na celý rok len 2 zlaté, na pol roka len 1 zlatý.

Ponížene prosíme vysokostené podporujúce obecnstvo, aby, komu je to ľahšie možno ku 2 zlatým ešte 1 zlatý poslal nám, aby sme kauciu, ktorá sa ešte nesobierala tiež mohli složiť.

Jednou myslou, jedným srdcom všemožne na tom budme, aby sme tento náš zdravý časopis do rozkvetu priniesli, však tomuto podobný a v takých rozmeroch slovenský časopis ešte nejestvuje posiaľ.

Veľmo mnoho užitočných, milých, zábavných hodín nám on pripraví.

Nech bude každý, kto len tento časopis do ruky dostane na tom, aby aspoň jednodo predplatiteľa získal.

Kto 5 predplatiteľov získa, tomu budeme posielat časopis na celý rok zdarma.

A teraz v mene Krista Ježiša napred! Nech sa usiluje každý dľa možnosti!!

Zodpovedný redaktor: Julius Markoš.—Hlavný spolupracovník: Závadan.

Tlačou „Pátrie“ Budapešť, Üllői-ut (Köztelek).